

05.05.2021

Ärende/13

§ 105

Den av Gröna fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om förverkligande av terapigaranti

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande tre hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att Helsingfors stad samarbetar med Helsingfors universitet i syfte att inleda avgiftsfri psykoterapiutbildning på svenska och finska. (Thomas Wallgren)
- 2 När fullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag om terapigaranti förutsätter fullmäktige att man reder ut möjligheterna att garantera tillgången till tjänster som stöder barnens, ungdomarnas och de unga vuxnas mentala hälsa också på svenska, i skolor samt åt studenter möjligtvis i samarbete med SHVS. (Eva Biaudet)
- 3 Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur staden kan hjälpa dem som behöver terapi att klara av att söka en terapeut som stöds av Fpa, vilket för många är oöverkomligt svårt på grund av deras eget tillstånd. (Tuomas Rantanen)

Behandling

Under diskussionen framställdes fyra förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Thomas Wallgren understödd av ledamoten Sinikka Vepsä föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att åtminstone en av Helsingfors psykiatriska polikliniker erbjuder icke-medicinsk mentalvård och att den patient som vill får välja sådan.

05.05.2021

Ärende/13

Ledamoten Thomas Wallgren understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att Helsingfors stad samarbetar med Helsingfors universitet i syfte att inleda avgiftsfri psykoterapiutbildning på svenska och finska..

Ledamoten Eva Biaudet understödd av ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin föreslog följande hemställningskläm:

När fullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag om terapigaranti förutsätter fullmäktige att man reder ut möjligheterna att garantera tillgången till tjänster som stöder barnens, ungdomarnas och de unga vuxnas mentala hälsa också på svenska, i skolor samt åt studenter möjligtvis i samarbete med SHVS.

Ledamoten Tuomas Rantanen understödd av ledamoten Kati Juva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur staden kan hjälpa dem som behöver terapi att klara av att söka en terapeut som stöds av Fpa, vilket för många är oöverkomligt svårt på grund av deras eget tillstånd.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

2 omröstningen

Ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att åtminstone en av Helsingfors psykiatriska polikliniker erbjuder icke-medicinsk mentalvård och att den patient som vill får välja sådan.

NEJ-förslag: Motsätter sig

05.05.2021

Ärende/13

Ja-röster: 14

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Tomi Sevander, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Nej-röster: 9

Kaisa Hernberg, Kati Juva, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Mia Nygård-Peltola, Hannu Oskala, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho

Blanka: 62

Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm.

3 omröstningen

Ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att Helsingfors stad samarbetar med Helsingfors universitet i syfte att inleda avgiftsfri psykoterapiutbildning på svenska och finska.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 46

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim

05.05.2021

Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Petra Malin, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Otto Meri, Hannu Oskala, Juhani Strandén

Blanka: 36

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

Ledamoten Eva Biaudets förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: När fullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag om tera-pigaranti förutsätter fullmäktige att man reder ut möjligheterna att garantera tillgången till tjänster som stöder barnens, ungdomarnas och de unga vuxnas mentala hälsa också på svenska, i skolor samt åt studenter möjligtvis i samarbete med SHVS.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 78

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Ki-

velä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Juhani Strandén

Blanka: 6
Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Ulla-Marja Urho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Eva Biaudets förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Tuomas Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur staden kan hjälpa dem som behöver terapi att klara av att söka en terapeut som stöds av Fpa, vilket för många är oöverkomligt svårt på grund av deras eget tillstånd.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 64

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna

05.05.2021

Ärende/13

Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 21

Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Tuomas Rantanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Gröna fullmäktigegruppen föreslår i sin gruppmotion att en plan utarbetas för att förverkliga en terapigaranti för mentalvårdstjänster i hela staden.

Stadsstyrelsen konstaterar att mentalvårds- och missbrukartjänsterna ordnas i Helsingfors genom flera kanaler som samarbete på bas- och specialnivå. Bedömning av kundens servicebehov görs omedelbart under första besöket vid det verksamhetsställe som kunden tagit sig till. Det krävs inte en diagnos från en specialistläkare för att börja vården.

Mentalvårdens serviceställen med låg tröskel (Mieppi) erbjuder hjälp utan kontakt på förhand. Kunden får handledning, rådgivning eller diskussionshjälp med en sakkunnig som specialiserat sig på psykiska störningar. Målet är att utvidga servicen så att den omfattar hela sta-

05.05.2021

Ärende/13

den. Mieppi-verksamhetsställena ska göras till en del av planeringen av varje central för hälsa och välbefinnande.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att mentalvårds- och missbrukartjänsterna utvecklas genom en konkret plan för förverkligande av terapigaranti, med målet att detta ska ske år 2022, och genom en plan för snabbare tillgång till mentalvårdstjänster och till den första kontakten, med målet att detta ska ske inom två veckor i icke-brådskande fall. I gruppmotionen har det getts ett förslag på en genomförandeplan för terapigarantin och hänvisats till medborgarinitiativet för terapigaranti för att påskynda processen att få mentalvård, som behandlats på riksdagens remissdebatt. Enligt medborgarinitiativets motiveringar skulle en terapigaranti för mentalvårdstjänster inom primärvården garantera att alla snabbt får psykoterapeutisk vård eller annan psykosocial vård efter första besöket på en hälsovårdscentral.

Stadsstyrelsen understryker att riksdagen utan dröjsmål bör behandla medborgarinitiativet om terapigaranti. Kommunerna måste ersättas till fullt belopp för det behov av tilläggsresurser som uppkommer i och med att garantin införs, så att det inte leder till att andra mentalvårdstjänster skärs ner, utan i stället att servicenivån för mentalvårdstjänsterna och utvecklingen av dem som helhet kan säkerställas.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

05.05.2021

Ärende/13

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 298

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa.

Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei johda muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: muutetaan kpl 6 ensimmäinen lause "Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin kehittää." kuulumaan seuraavasti:

"Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan kpl 6 muotoon:

"Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveystalouden lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin kehittää. Kaupunginhallitus katsoo, että erityisesti tulee vahvistaa perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyä ja nopeuttaa ensikon-taktin saamista. Kaupunginhallitus myös edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimi selvittää, mitä toimia ja millaisia resurssipanostuksia vaaditaan, jotta ns. terapiatakuu voitaisiin toteuttaa vuonna 2022.

Ryhmäaloitteessa on viitattu eduskunnan lähetekeskustelussa käsiteltyyn Terapiatakuu-kansalaisaloitteeseen mielenterveyspalveluihin pääsyn nopeuttamisesta. Kansalaisaloitteen perustelujen mukaan perusterveydenhuoltoon sisältyvien mielenterveyspalvelujen terapiatakuu takaisi kaikille nopean pääsyn hoidolliseen psykoterapiaan tai muuhun psykososiaaliseen hoitoon ensimmäisen terveyskeskuskäynnin jälkeen."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kappaleen 6 jälkeen lisätään:

"Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei johda muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Reetta Vanhasen ja Daniel Sazonovin vastaehdotuksista koskien kappaleen 6 muutoksia äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevan-der, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuor-joki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sa-zonov, Jan Vapaavuori

05.05.2021

Ärende/13

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 9 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 2

Otto Meri, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (4 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 15

Veronika Honkasalo, Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

05.05.2021

Ärende/13

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.02.2021 § 24

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon terapiatakuun toteuttamisen suunnitelmaa koskevasta vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki laatii suunnitelman terapiatakuun toteuttamiseksi koko kaupungissa. Helsingissä on myös tunnistettu kasvava tarve tukea kaupunkilaisten mielen hyvinvointia, ehkäistä ongelmien vaikeutumista ja madaltaa mielenterveyspalveluihin hakeutumisen kynnystä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on laadittu suunnitelma yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielen-terveys- ja päihdepalvelujen vahvistamiseksi. Helsinki lisää perustason mielenterveyspalvelua ja kouluttaa työntekijöitään näyttöön perustuviin psykososiaalisiin hoitomenetelmiin. Toimenpiteet ovat linjassa kansallisten Käypä hoito -suositusten, terveydenhuollon palveluvalikoiman evoston suosituksen ja mielenterveysstrategian kanssa.

Eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitetta, jonka tavoitteena on taata pääsy perusterveydenhuollosta oireen mukaiseen psykososiaaliseen hoitoon tai psykoterapiaan kuukauden sisällä yhteydenotosta.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestetään Helsingissä monikanavaisesti perus- ja erityistason yhteistyönä. Asiakkaan hoidon tarpeen arviointi tehdään välittömästi ensimmäisellä käynnillä siinä toimipisteessä, johon asiakas on hakeutunut. Hoidon alkamiseksi ei tarvita erikoislääkärin asettamaa diagnoosia.

Kalasadaman ja Myllypuron matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi) tarjoavat apua aikuisikäisille ja 13 vuotta täyttäneille nuorille. Vastaanotolle voi tulla ilman ennakkoyhteydenottoa ja yhteydenottopyyntöihin vastataan kolmen päivän sisällä. Asiakkaille tarjotaan ohjausta, neuvontaa tai 1–5 kerran keskustelutukea mielenterveyshäiriöiden hoitoon erikoistuneen ammattihenkilön kanssa. Kokeemukset Miepeistä ovat olleet hyviä, ja sosiaali- ja terveystoimessa on tavoitteena perustaa vastaavia mielenterveyspalvelupisteitä lisää kattamaan koko Helsinki. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua.

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotolle ohjaututaan terveysasemalääkärin tai terveydenhoitajan arvion jäl-

keen. Myös neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille. Noin 12 000 helsinkiläistä kävi mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotoilla vuonna 2020. Sairaanhoidaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yhteydenotosta ja hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiovastaanotolla. Osa vastaanottoajoista on varattu kiiretilanteita varten. Mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan kiireettömälle ajanvarauksikäynnille pääsee keskimäärin kolmessa viikossa. Potilaiden arviointi ja hoito sisältävät erilaisia seulontatestejä, psykoedukaatiota, psykoterapeuttisia lyhytinterventioita ja ryhmämuotoista hoitoa.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Lastensuojelun tiimeissä on mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajia. Psykiatrian erikoistason päivystys toimii ympärivuorokautisesti Haartmanin ja Malmin sairaaloissa HUSin järjestämänä. Myös kaupungin omaan psykiatriseen avohoitoon pääsee kiiretapauksissa ilman lähetettä akuuttityöryhmien kautta.

Mielenterveyspalvelupisteistä, terveysasemilta, opiskelijaterveydenhullosta, nuorisoasemalta ja päihdepoliklinikoilta asiakkaita ohjataan tarvittaessa palvelusetelipalveluna toteutettavaan lyhytpsykoterapiaan. Potilaita ohjataan perustasolta myös HUSin nettiterapiaan. Noin 2 500 helsinkiläistä käytti nettiterapiaa vuonna 2020. Helsinki on mukana yhteistyössä HUSin kanssa Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen Terapiat etulinjan -hankkeessa, jossa vahvistetaan sekä nuorten että aikuisten varhaisen vaiheen terapioiden laatua ja kattavuutta.

Helsingin kaupungin oma aikuisikäisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toimii väestövastuumallin mukaisesti. Vuosittain kiirettömään psykiatriseen avohoitoon tulee noin 6500 ulkoista lähetettä. Lähetteen käsittelyajan mediaani on yksi vuorokausi. Potilaan hoidon tarve arvioidaan lähetekäsittelyssä ja tarvittaessa kysytään lisätietoja potilaalta, potilaan läheisiltä ja lähettävältä taholta, sekä annetaan hoito-ohjeita. Tavoitteena on, että jokainen kiirettömän hoidon tarpeessa oleva potilas saa ensimmäisen vastaanottoajan 21 vuorokauden sisällä lähetteen saapumisesta. Helsingin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa ei ylläpidetä varsinaisia hoitonoja kiirettömään psykiatriseen avohoitoon pääsystä.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoa parannetaan Helsingissä laajentamalla nuorisoaseman toimintaa toiseen toimipisteeseen ja perustamalla alle 13-vuotiaille lapsille perhekeskuksen

05.05.2021

Ärende/13

yhteyteen hoitotiimi. Tavoitteena on vahvistaa myös lastenpsykiatrista tiimiä. Oppilashuollon ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työntekijöitä koulutetaan uusiin huolen tunnistamismalleihin, yhteistyömenetelmiin ja hoidollisiin menetelmiin. Erityistä tukea tarvitsevien 10–18-vuotiaiden lastensuojelun asiakkaiden hoitoa kehitetään yhdessä HUSin kanssa.

Helsinki kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdehoitoa myös osana kansallista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa ja sote-rakennemuutosta tukevaa alueellista valmistelua. Tavoitteena on, että perustasolta tarjotaan mahdollisimman laajasti erilaisia lyhyt-, etä- ja nettiterapiamuotoja, joita erityistaso tarvittaessa täydentää erikoisosaamista vaativilla hoitomuodoilla nopeasti ja joustavasti. Samassa yhteydessä rakennetaan psykoterapiahoitojen ohjaus- ja laadunhallintajärjestelmä ja koulutetaan muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon työntekijöitä näyttöön perustuviin ahdistuksen ja masennuksen psykososiaalisiin hoitoihin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa lisäksi, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen avohoitopalveluja on oltava riittävästi ja niiden on oltava ensisijaisia erityistason palveluihin nähden.”

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausunnon neljännen kappala-

05.05.2021

Ärende/13

leen loppuun: "Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiirettömässä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 3:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 4:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että selvitetään edellytykset ja kustannukset perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena olisi enintään kaksi viikkoa kiirettömässä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 5:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitteen ripeällä aikataululla. Sen myötä kunnille mahdollisesti syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

05.05.2021

Ärende/13

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 12 - 0 (tyhjää 1).

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 2 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 4 olivat toisilleen vastakkaiset. Niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

3 äänestys

05.05.2021

Ärende/13

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5
Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleksis Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Myös puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 3 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 5 olivat toisilleen vastakkaiset, joten niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5
Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleksis Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

05.05.2021

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleksis Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

19.01.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi